

...

Fővárosi Ítéltábla

10.Gf.40.039/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla a ügyvédi iroda (felperesi képviselő cím, ügyintéző: jogi képviselő ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes cím) felperesnek a ügyvédi iroda1 (alperesi képviselő cím, ügyintéző: jogi képviselő1 ügyvéd) által képviselt alperes neve. (alperes cím) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2020. november 18. napján meghozott 36.G.42.156/2019/21. számú ítélete ellen a felperes részéről 22. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (ötszázezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes keresetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján 181.769.000 forint és ezen összeg után 2018. október 8-tól a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[2] Keresetét arra alapította, hogy az alperes a peres felek közötti hálózatfenntartási szerződést, bekapcsolási-bekötési szerződést, továbbá hálózátépítési szerződést jogszerűtlenül mondta fel, mert a Ptk. 200. § (1) bekezdésére és 207. § (1) bekezdésére figyelemmel a határozott idejűre módosított szerződésekben a felek nem kötötték ki a jogviszony rendes felmondással való megszüntetésének lehetőségét. Érvelése szerint ezt támasztja alá a felek szerződéses gyakorlata, amely szerint a határozott időre kötött szerződésekben felmondási

jogot nem biztosítottak, ez csak a jogviszony határozatlan idejűvé módosításával egyidejűleg került a szerződésbe, amit az újabb módosítással nem kellett megváltoztatni, mert a határozott időre megkötött szerződések felmondása egyik félnek sem állt szándékában. Álláspontja szerint ahhoz, hogy a módosítást követően a szerződés felmondható legyen, kifejezetten bele kellett volna foglalni a felmondás jogát a szerződésmódosításba. A 2018. augusztus 9-i elektronikus levél tartalmával is alátámasztotta az alperes jogszerűtlenül, a szerződésben számára biztosított jogosultság hiányában mondta fel a szerződéseket, ami szerződésszegésnek minősül, ezért köteles a felperes ebből származó, elmaradt haszonban és költségekben számításba vett kárának megtérítésére.

[3] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Azzal védekezett, hogy a 2017. évi módosítások alkalmával a szerződések tartalma a fizetési feltételeken és a jogviszony időtartamán kívül nem változott, így a feleket a módosítás után is megillette a rendes felmondás joga, hiszen a Ptk. 240. § (2) bekezdése szerint a szerződéseknek a módosítással nem érintett rendelkezései változatlan tartalommal hatályban maradtak. Az alperes a rendes felmondás jogáról a Ptk. 207. § (4) bekezdése alapján csak kifejezett nyilatkozattal mondhatott volna le, amire nem került sor, mert szándéka a rendes felmondás lehetőségének fenntartására irányult. Vitatta a kár összegét, továbbá a bekapcsolási-bekötési szerződés és a hálózatépítési szerződés felmondása, valamint az állított kár közötti okozati összefüggést is.

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperesnek 15 napon belül 3.825.932 forint perköltség megtérítésére.

[5] A határozat indokolása szerint a felmondások jogszerűségének vizsgálata körében abból indult ki, hogy a Ptk. 200. § (1) bekezdéséből következően tiltó rendelkezés hiányában a felek szabadon alakíthatták úgy a köztük fennálló szerződések tartalmát, hogy a szerződés határozott időtartama mellett is fenntartják a rendes, azaz az indokolás nélküli felmondás jogát.

[6] Az elsőfokú bíróság a hálózatfenntartási szerződést illetően csak a felek írásban vagy elektronikus levelezésben tett nyilatkozatait tekintette a szerződés tartalmának, illetve a felek akaratának megállapítása során relevánsnak, mert e szerződés 12.2. pontjában foglaltak szerint a szerződéssel kapcsolatos minden közlés csak írásban érvényes és hatályos azzal, hogy a szerződés keretében lebonyolított elektronikus levelezésüket is írásos formának tekintik.

[7] A hálózatfenntartási szerződést a felek 2013. május 29-én határozatlan idejűvé módosították, egyben kiegészítették azzal a 12.8.2. alpontba foglalt rendelkezéssel, ami írásbeli nyilatkozattal gyakorolható indokolás nélküli felmondási lehetőséget biztosított a felek számára 60 napos felmondási idővel. A felek 2017. október 30-án a szerződés időtartamát 2017. január 1-jétől 2019. december 31-ig terjedő határozott időre

meghosszabbították, egyben a Ptk. 240. § (2) bekezdésével összhangban meg is erősítették azt a szándékukat, hogy a szerződés módosítással nem érintett pontjai változatlan tartalommal hatályban maradnak. Erre figyelemmel a felek szerződéses akarata szerint a felmondás napján a hálózatenntartási szerződésnek részét képezte a felmondási jogot tartalmazó 12.8.2. alpont.

[8] A felperes ehhez képest nem terjesztett elő olyan írásba foglalt nyilatkozatot, amely a feleknek azt a kölcsönös akaratát tükrözné, hogy a szerződés szövegétől el kívánnak térni. A 2018. augusztus 9. napján elküldött, egyéb érdekelt²től származó elektronikus levél nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a felek akarata a hálózatenntartási szerződés írásbeli módosításakor vagy azt követően a rendes felmondási jog kizárására irányult volna. Az elektronikus levélbe foglalt azt a közlést, hogy a szerződés határozott idejűvé válása miatt nincs helye a rendes felmondásnak, továbbá egyéb érdekelt² tanúvallomásában foglaltakat – miszerint az üzletágban kialakult gyakorlat alapján a határozott idejű szerződés rendes felmondással nem szüntethető meg – az elsőfokú bíróság a tanú utólagosan kinyilvánított személyes véleményének tekintette. Az elektronikus levélváltásra ugyanis nem a felmondási joggal kapcsolatos egyeztetés részeként került sor és a tanú nem tudott visszaemlékezni arra sem, hogy a szerződésmódosítás során tárgyalta-e a felperessel a határozott idejű szerződés felmondásáról, de előadása szerint nem tárgyaló félként, hanem csak segítőként volt jelen a módosító megállapodások megkötésekor.

[9] A hálózatenntartási szerződés tartalmának meghatározása szempontjából csak a felek által írásban kifejezetten kinyilvánított szerződési nyilatkozatokat lehetett figyelembe venni és olyan nyilatkozatot a felek nem tettek, ami a határozatlan idejű szerződés rendelkezései közül kizárta volna a felmondást biztosító 12.8.2. alpontot. Az elsőfokú bíróság ezért nem tartotta relevánsnak azt a felperesi érvelést, hogy a felek az eredetileg határozott időre megkötött hálózatenntartási szerződésben nem biztosítottak rendes felmondási jogot és a korábbi gyakorlatuk alapján nem is volt szándékukban a módosítás alkalmával a rendes felmondási jog fenntartása.

[10] A bekapcsolási-bekötési szerződés, valamint a hálózatépítési szerződés körében a felek nem kötötték ki, hogy nyilatkozataik csak írásban érvényesek és hatályosak. Ettől függetlenül a feleknek ki kellett fejeznie egyező akaratukat ahhoz, hogy az a szerződés részévé váljon. A korábbi szerződéskötés, illetve szerződésmódosítás során követett gyakorlat önmagában nem teszi nyilvánvalóvá a felek arra irányuló szándékát, hogy minden határozott idejű szerződéshez kapcsolódó felmondási jogot azonosan fognak szabályozni. A három szerződés tartalma eltér, ezért azok nem kezelhetők egységesként oly módon, hogy az egyik szerződésben alkalmazott rendelkezéseket a másik szerződést módosító megállapodás tartalmaként lehetne figyelembe venni. A fentebb említett elektronikus levél tartalmát és a felek korábbi szerződéses gyakorlatára való hivatkozást a bekapcsolási-bekötési szerződés, valamint a hálózatépítési szerződés tekintetében sem találta alkalmasnak annak alátámasztására, hogy a felek akarata a szerződés rendes felmondási jog kizárásával való módosítására irányult volna.

[11] A szerződésmódosítások okaként szolgáló egyéb körülményekből sem lehet levonni olyan következtetést, hogy a szerződő felek szándéka a rendes felmondás mellőzésére irányult volna. Ebből a szempontból irreleváns, hogy a feleket milyen gazdasági, szakmai és egyéb megfontolások vezették a szerződések határozott, illetve határozatlan időtartamának megállapítására. A tanúvallomásokból nem vonható le az a következtetés, hogy a gazdasági körülmények önmagukban kétségtelenül kizárták a rendes felmondás jogának fenntartására való szerződési akaratot. A tanúvallomásokból kitűnően a felek között mindkettőjük érdekének kedvező, jól működő gazdasági kapcsolat állt fenn, a szerződésmódosítások előkészítésével és a tárgyalások lebonyolításával megbízott személyek nem emlékeztek arra, hogy a felmondás kérdése a tárgyalások folyamán felmerült volna. A felperes az alperes felé nem fejezte ki azt a szándékát, hogy a határozott idő mellett nem kívánja a rendes felmondási jogot biztosítani, másfelől az sem bizonyított, hogy az alperes is ilyen szándékkal járt el a szerződésmódosítások során, ezért nem találta bizonyítottnak a felperesnek azt az állítását, hogy a felek egyező akarata a rendes felmondás kizárására irányult volna.

[12] Az elsőfokú bíróság következtetése szerint a felek által kötött mindhárom szerződésnek részét képezte a 60, illetve 30 napos felmondási idő mellett biztosított felmondási jog, ezért az alperes felmondása nem jogellenes, ami miatt a kár összegszerűségét nem vizsgálta, az annak alátámasztására benyújtott szakértői vélemény felhasználhatóságáról nem foglalt állást.

[13] A pervesztes felperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes ügyvédi munkadíjból álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján megállapított perköltségének megtérítésére.

[14] A felperes a fellebbezésében elsődlegesen a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjai szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásával kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljesítését, valamint az alperes 4.500.000 forint + áfa összegű perköltségben marasztalását.

[15] Jogorvoslati kérelmét arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság döntése megalapozatlan, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, azokból helytelen következtetésre jutott és az anyagi jogszabályokat [Ptk. 200. § (1) bekezdés, 207. § (1) bekezdés, 312. § (1) és (3) bekezdései, 318. § (1) bekezdés, 339. § (1)] tévesen alkalmazta.

[16] Álláspontja szerint bizonyított tény, hogy határozott idejű szerződés mellett a felperesnek nem állt szándékában a rendes felmondási jog biztosítása, hiszen a szerződésmódosítás oka éppen az volt, hogy a határozott időtartam mindkét félnek biztonságot adott. Ezt támasztja alá a 2011. július 1-jén kelt szintén határozott idejű szerződések tartalma, amikben nem kötöttek ki rendes felmondási jogot, továbbá egyéb

érdekelt² 2018. augusztus 9-én elküldött elektronikus levele, ami félreérthetetlenül rögzíti, hogy a határozott idejű jogviszonyt rendes felmondással nem lehet megszüntetni, mert nem ez a felek szándéka. Mindezt a felperes törvényes képviselőjének előadása és egyéb érdekelt² tanúvallomása is megerősítette, továbbá az alperes alkalmazásában állt tanú⁴ tanúvallomása szerint is a szerződésmódosítással mindkét fél hosszabb távon szeretett volna elköteleződni.

[17] A szerződésmódosítások előkészítésében is részt vett tanúk vallomása és a fenti bizonyítékok alapján ezért kétséget kizáróan megállapítható, hogy a felperes szerződésmódosítással elérni kívánt célja bizonyosan az volt, hogy hosszabb távra, három évre biztonságban és a rendes felmondás lehetősége nélkül kösse meg az újabb határozott idejű szerződést. Ezt támasztja alá továbbá az az okiratokkal bizonyított és az alperes által meg nem cáfolt tény, hogy a felperes a határozott idő végéig tervezte a munkát, mert ahhoz eszközöket szerzett be, több gépkocsit lízingelt és helyiséget is bérelt. Ezt erősíti meg továbbá, hogy az alperes 2018. július 5-én ajánlatot tett a felperesnek a szerződés közös megegyezéssel való megszüntetésére a munkavállalók és a tárgyi eszközök átvétele, valamint 15.000.000 forint kompenzáció kifizetése mellett. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok tartalmával ellentétesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a felek egybehangzó akaratnyilvánítással el kívántak térni a 2013. május 29-i határozatlan idejű szerződésben kikötött rendes felmondás lehetőségétől. Ezzel szemben nyilvánvaló, hogy az újabb határozott idejű szerződésbe a felmondási jogot a felek kölcsönösen nem akarták belefoglalni.

[18] A bizonyítékokkal ellentétesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást is, hogy az alperes szándéka a rendes felmondás fenntartására irányult volna a szerződés módosítása során, mert ezt egyetlen tanú vallomása sem támasztotta alá. Azt az ítéleti megállapítást pedig, hogy a felperes szándéka az alperes számára nem volt ismert, cáfolja törvényes képviselő előadása, egyéb érdekelt² és tanú⁴ tanúvallomása, valamint a már hivatkozott elektronikus levél tartalma.

[19] A felperes az elsőfokú eljárásban bizonyította a 2017. október 30-i szerződésmódosítás körülményeit, a megelőző személyes tárgyalásokat, a felek közötti korábbi gyakorlatot, amiből megállapítható, hogy mindkét fél érdeke a kiszámíthatóság, a biztonság és a tervezhetőség volt, azaz, hogy a határozott időre megkötött szerződések rendes felmondással ne legyenek megszüntethetők. Azt, hogy a felek a 2017. októberi szerződésmódosítás során a 2013. májusi szerződés 12.8.2 alpontjába foglalt rendes felmondás jogát kizárták, a szerződéskötésben és megszövegezésében aktívan részt vevő alperesi alkalmazott, egyéb érdekelt² 2018. augusztus 9-i elektronikus levele kétséget kizáróan bizonyítja. Mindezek következtében az alperes 2018. augusztus 8-án közölt rendes felmondása jogellenes, mert arra a szerződés nem biztosított számára lehetőséget.

[20] A másodlagos fellebbezési kérelme az alperes javára megítélt perköltség alperes által igazolt rész erejéig való leszállítására irányult. Az ügyvédi munkadíjat azért tartotta eltúlzottnak, mert annak egy részét az alperes a Pp. 81. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére nem igazolta.

[21] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását.

[22] Elsősorban azzal érvelt, hogy a fellebbezési kérelem teljesítésére és az elsőfokú ítélet megváltoztatására abban az esetben sincs eljárásjogi lehetőség, ha a Fővárosi Ítéltábla a kártérítés jogalapja tekintetében nem értene egyet az elsőfokú bíróság döntésével, mert az összecszerűség körében az elsőfokú bíróság a tényállást nem tárta fel, a felperes viszont nem kérte a Pp. 369. § (4) bekezdése szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását, így a másodfokú eljárásban anyagi pervezetés alkalmazására nincs jogszabályi lehetőség. A felperes ezen kívül tartalmilag a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésére hivatkozott, de a fellebbezésében a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak ellenére nem jelölte meg a jogszabálysértést.

[23] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és okszerű mérlegeléssel jutott arra a következtetésre, hogy a szerződés rendes felmondást biztosító feltételét a 2017. októberi módosítás során a felek nem akarták megváltoztatni, ezért az továbbra is a szerződés részét képezte.

[24] Az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit fenntartva a fellebbezés kapcsán kiemelte, hogy a felperes alkalmazásában állt tanú1, tanú2, továbbá az alperes alkalmazottai, tanú6 tanú7, tanú5, egyéb érdekelt2, és tanú8 tanúvallomása, de a felperes törvényes képviselőjének előadása is egyértelműen azt támasztja alá, hogy a 2017. októberi szerződésmódosításkor a felek nem egyeztettek a szerződés felmondásának szabályairól. Ehhez képest a felperes a keresetében és a fellebbezésében csupán állította, hogy ügyvezetőjének szándéka a szerződés rendes felmondással való megszüntetésének kizárása lett volna, de ezt semmilyen bizonyíték, még a saját ügyvezetőjének előadása sem támasztotta alá. Amennyiben a felperesnek volt is ilyen szándéka, azt a szerződésben előírt alakiságnak megfelelő nyilatkozattal nem juttatta kifejezésre, ezért az az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása szerint nem is válhatott a szerződés részévé.

[25] A fellebbezésben hivatkozott beruházások a szerződésmódosítást követően történtek és abból a felek közös akaratára egyébként sem lehet következtetni. A felperes által levezetett értelmezéssel ellentétben áll az a későbbi magatartása, amivel áremelés elérése érdekében kilátásba helyezte, hogy a szolgáltatásait más piaci szereplők részére nyújtja, amire nyilván csak akkor lett volna törvényes lehetősége, ha a perbeli szerződést felmondással meg tudja szüntetni. A felek egyébként az áremelés tárgyában azzal a feltevessel folytattak tárgyalásokat, hogy azok sikertelensége esetén a szerződés bármelyikük részéről megszüntethető. A szerződésmódosítást követően a felek egyike sem tanúsított olyan magatartást, ami azt támasztja alá, hogy közös értelmezésük szerint a szerződés ne lenne rendes felmondással megszüntethető, de az ilyen magatartás írásbeliség hiányában egyébként sem eredményezhette volna a szerződés módosítását.

[26] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben a 2018. augusztusi elektronikus levél tartalmát és egyéb érdekelt² tanúvallomását helyesen értékelte. A szerződésmódosítást követően érkezett, ráadásul a konkrét tárgyalásokban részt nem vevő munkavállalótól származó levélből nem lehet az alperes 2017. októberi szerződéses akaratára és szándékára következtetést levonni.

[27] A felperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy az alperes szándéka is a szerződés felmondásának kizárása lett volna, mert az alperesnek ilyen szándéka nem volt és arra a szerződésmódosítás munkafolyamatának dokumentumaiból és magából a módosított szerződés tartalmából sem lehetett következtetni. Egyébként a Ptk. 207. § (4) bekezdése szerint a felmondási jogról csak kifejezett nyilatkozattal mondhatott volna le, aminek hiányában nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy a 2017. évi szerződésmódosítás megfosztotta volna az alperest a felmondási jogától.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését a Pp. 376. § (1) bekezdése és a 112/2021. (III. 6.) Korm. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, aminek körében teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak nem volt fellebbezés hiányában elsőfokon jogerőre emelkedett rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdés].

[29] A felperes fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányult, de az elsőfokú döntést csak a 2018. augusztus 8-án közölt felmondást érintően támadta és tartotta megalapozatlannak, a jogorvoslati kérelmében kifejtett indokok szerint kizárólag a hálózatfenntartási szerződés felmondásának jogellenességére hivatkozott, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezésben megindokolt fenti keretek, mint korlátok között bírálta felül. Az anyagi jogi felülbírálat körében az ítélet fellebbezésben megjelölt anyagi jogi jogszabályoknak való megfeleléseit, a bizonyítékok mérlegelésének okszerűségét, illetve azt vizsgálta, hogy indokolt-e a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetések levonása. Az elsőfokú bíróság döntését nem az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében eljárva hozta meg, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlására nem volt lehetőség.

[30] A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezését alaptalannak találta.

[31] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és a Fővárosi Ítéltábla a döntéssel, valamint a hálózatfenntartási szerződés felmondásával összefüggésben annak indokaival is egyetértett, így az indokok megismétlése nélkül, azokra a Pp. 386. § (4) bekezdése szerint csupán visszautalva, a fellebbezés kapcsán a következőket emeli ki.

[32] A szerződési szabadság Ptk. 200. § (1) bekezdésében meghatározott elvéből következően nincs jogi akadálya annak, hogy a felek a Ptk. szabályaitól eltérően a vállalkozási szerződésben felmondási jogot kössenek ki, így lehetőségük volt arra, hogy a határozott idejű hálózattartási szerződés rendes felmondással való megszüntetésének lehetőségét biztosítsák a maguk számára. A diszpozitivitás elvéből fakadóan a felek a szerződés tartalmát szabadon határozhatják meg. A szerződés módosítását magában foglaló okiratból egyértelműen megállapítható, hogy a hálózattartási szerződés 2017. október 30-i módosítása a jogviszony időtartamát, egyes elvégzendő munkákat, a díjazást és a fizetési határidőt érintette. Ebből következően a Ptk. 240. § (2) bekezdése, de a felek szerződésének 3.1. pontjába foglalt, a jogszabály normaszövegével egyező nyilatkozata szerint is a szerződésnek a módosítással nem érintett része, azaz a 12.8.2. pontban foglalt, a rendes felmondás jogát biztosító rendelkezése változatlan maradt.

[33] A Ptk. 207. § (1) bekezdése a szerződési nyilatkozatokra vonatkozó értelmezési szabály állít fel, ami szerint e nyilatkozatokat vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A perbeli esetben a rendes felmondást érintően nem volt értelmezést igénylő szerződési nyilatkozat, mivel a 2017. októberi szerződésmódosítás 3.1. pontja értelmezést nem igényel, egyébként a jogszabállyal egyező rendelkezést tartalmaz arra nézve, hogy a módosítás a szerződés tartalmát csak az abban foglalt kérdésekben érinti és az is nyilvánvaló, hogy a rendes felmondás lehetőségének kizárása nem tartozott ebbe a körbe. A felperes a felek által kikötött alakiságnak megfelelően írásban, de még szóban sem tett olyan nyilatkozatot, ami a felmondást érintette volna és ami értelmezést igényelne, hiszen a tanúvallomások és a felperes törvényes képviselőjének előadása szerint sem volt szó a 2017. októberi szerződésmódosítás alkalmával a felmondásról, így annak lehetőségének kizárásáról sem.

[34] A felek a hálózattartási szerződés 12.2., 12.7. és 12.8. pontjaiban a Ptk. 217. § (2) bekezdésének megfelelően a szerződéssel kapcsolatos valamennyi nyilatkozat érvényes megtételére kötelező írásbeli alakot rendeltek, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a hálózattartási szerződés tartalmának meghatározása szempontjából csak a felek által írásban kifejezetten kinyilvánított szerződési nyilatkozatokat vette figyelembe és helytállóan jutott arra a következtetésre is, hogy kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítással olyan nyilatkozatot nem tettek, ami a módosított tartalmú szerződésből kizárta volna a felmondást biztosító rendelkezést.

[35] A felperes által az elsőfokú eljárásban benyújtott egyetlen írásbeli nyilatkozat a 2018. augusztus 9-én elküldött elektronikus levél volt, ami egyébként azt erősíti meg, hogy a 2017. októberi szerződésmódosítás nem érintette a határozatlan idejűvé válással egyidejűleg korábban kikötött felmondási jogot, azt nem zárta ki. Az előbbi elektronikus levélben a felek szerződéses szándékával, valamint a felmondással összefüggésben írtakat és a tanúvallomásban előadottakat az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a nyilatkozó személyes véleményének, egyéb érdekelt² ugyanis a tanúvallomásából kitűnően nem volt jogosult az alperes képviseletében eljárva a szerződés tartalmát érintő jognyilatkozatot tenni. A módosítást követő majdnem egy évvel a szerződés értelmezése körében kifejtett álláspontja pedig az egyértelmű szerződéses rendelkezésekhez képest súlytalan. Mindettől függetlenül

egyéb érdekelt², aki a szerződésmódosítást megszövegezte, megerősítette, hogy a felek írásban nem módosították a szerződés felmondásra vonatkozó rendelkezéseit, a felmondás jogát nem szüntették meg. Ehhez képest az a fellebbezési érvelés, hogy az alperes csak a határozatlan idejű szerződésekben szokta a rendes felmondás lehetőségét biztosítani, továbbá, hogy a felek a szerződés határozott idejűvé tételével hosszabb távra kívántak elköteleződni egymással, a felmondás jogszerűségének megítélése szempontjából közömbös, hiszen a felek a szerződés felmondással kapcsolatos rendelkezésének módosítására, a felmondási jog megszüntetésére, illetve kizárására irányuló kölcsönös és egybehangzó akaratukat az általuk kikötött alakiságnak megfelelő írásbeli formában nem vitásan nem nyilvánították ki. Erre tekintettel nem volt jelentősége annak, hogy a felek a korábbi gyakorlatuk szerint csak a határozatlan idejű jogviszony esetében kötöttek ki felmondási jogot.

[36] Az alperes szerződés közös megegyezéssel való megszüntetésére tett ajánlatából szintén nem lehetett a felmondási jog kizártságára következtetni, mivel a közös megegyezéssel való szerződésmegszüntetés a felmondási jog kikötése mellett is minden további nélkül lehetséges. Abból, hogy az alperes először a felperes beleegyezését kérve megkísérelte békés úton lezárni jogviszonyt, nem következik, hogy ezt azért tette, mert ez volt a szerződés megszüntetésének egyetlen lehetséges módja.

[37] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben megjelölt anyagi jogi jogszabályokat nem sértette meg, és helyesen állapította meg, hogy a szerződésen alapuló rendes felmondási jog gyakorlása jogszerű volt. A felmondás a szerződést a Ptk. 321. § (1) bekezdése szerint megszüntette és a Ptk. 319. § (2) bekezdése értelmében a felek további szolgáltatásokkal nem tartoztak, ezért az alperes részéről a Ptk. 312. § (1) és (3) bekezdései szerinti szerződésszegést nem lehetett megállapítani, így a kárfelelősség további feltételeit nem kellett vizsgálni.

[38] A felperes perköltséget érintő fellebbezése is alaptalan, amit azért tartott eltúlzottnak, mert egy részét az alperes a Pp. 81. § (2) bekezdése ellenére okirattal nem igazolta. A Pp. előbbi rendelkezése szerint a felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbevitte mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell. Az alperes ügyvédi munkadíjból álló perköltséget számított fel a Pp. 81. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, amit az alperes és a jogi képviselő között létrejött, óradíjas elszámoláson alapuló megbízási szerződés szerint érvényesített [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés]. Ennek megállapítása érdekében az alperesnek a megállapodott óradíj összegét kellett igazolni és a képvisellel eltöltött óraszámot kellett bejelenteni, aminek eleget tett. Az elsőfokú eljárásban csatolta a közte és a jogi képviselője között létrejött megbízási szerződést (5/A/3. sorszám alatt) és a tárgyalás berekesztése előtt megjelölte, hogy hány óra alapján kéri az ügyvédi munkadíj megállapítását, amire a felperes képviselője észrevételt, nyilatkozatot nem tett (21. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal). Erre tekintettel alaptalanul állította a felperes a fellebbezésében, hogy az alperes az ügyvédi munkadíj egy részét okirattal nem igazolta.

[39] Mindezen indokokra figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[40] Az eredménytelenül fellebbező felperes nem igényelhetette másodfokú perköltsége megtérítését és a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése szerint köteles az alperes ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének megtérítésére, amit a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdésére, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére figyelemmel a felszámított összeggel egyezően állapított meg.

Budapest, 2021. június 1.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Matosek Edina s.k.

előadó bíró

Dr. Felker László s.k.

bíró